"KELEIVIS"
PARANKIUSIAS DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS
J. G. GEGUŽIO ir DRAUG.
BOSTON, MASS.

KAINA METAMS:
Amerikoje $1.50
Kitose šalise (užrubežiuose) 1.75
PUSEI METŲ:
Amerikoje .. .. 75 c.
Kitose šalise $1.00

Kreipianties su kokiais nors reikalais į "KELEIVIO" redakciją arba užsimokant už laikraštį, visados reikia teip adresuoti:

"KELEIVIS"
28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

KELEIVIS

"KELEIVIS"
LITHUANIAN WEEKLY
— published by —
J. G. GEGUŽIS & CO.
every Thursday in BOSTON, MASS.
Represents over 4,000 Lithuanians in the city of Boston, 50,000 in New England and about 400,000 in United States.

The best Advertising Medium. Executes all kinds of JOB and BOOK PRINTING.

Translanting and Printing in all Modern Languages.

All Communications should be addressed:

"KELEIVIS"
28 Broadway, S. BOSTON, MASS.

No. 46 **Boston, Mass., 11 Lapkriczio |November| 1909 m.** Metas V.

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER" FEBRUARY 23, 1905, AT THE POST OFFICE AT BOSTON, MASS., UNDER THE ACT OF CONGRESS OF MARCH 3, 1879."

VISOKIOS ŽINIOS

IŠ RUSIJOS.

Duma aprubežiuota.

Atsidarius šį rudenį dumai po vakacijų išnaujo, tapo išduoti ir nauji įstatymai, kurie aprubežiuos jos sanvalę, kurios ir teip jau ji neturėjo. Tuos įstatymus išleido nuo seniai su duma kovojantis senatas, kuris Rusijoj yra pripazintas, kaipo aukščiausia įstatymdavystės įstaiga. Tas senatas peržiurėjęs dumos taisykles, atrado reikalingu panaikinti jai teisę rupinimosi apie rinkimus, atrado reikalingu dumos komisijoms atimti teises reikalauti nuo valdžios kokių nors išaiškinimų ir reikale šaukti kokių-nors dalykų žinovus. Toliau senatas aprubežiavo dumos pirmininko teises, kad tas negalėtų dumoj atimti ministeriams balso, pertraukti jų kalbą, nėgi bausti už peržengimą dumos taisyklių.

Atitaisymas.

Peterburgas. Pasklydo gandas, kad M. Čaikovskis ir vėl likos pasodintas kalėjiman. Tos paskalos paleistos be jo kio pamato. Revoliucijonierius Čaikovskis yra po kaucija, bet liuosas kol nepasibaigs jo byla už dalyvavimą revoliucijos judėjime.

Paklausė davatkų.

Varšava. Spalio 26 d. apie vidurnaktį policija įsiveržė redakcijon laikraščio „Myśl Niepodległa" [„Neprigulminga Mintis"] ir sukonfiskavo A. Niemojievskio veikalą „Dievas Jezus". Niemojiewskis yra vienas iš pažangiausių Lenkijos raštininkų ir sykį jau vyskupo įskųstas sedėjo kalėjime. Dabar gi „Kurjer Poranny" praneša, kad antrą skundą ant Niemojiewskio raštų policijai įdavė Čenstakavos davatkos.

Išima paskandintus laivus.

Į Peterburgą atėjo žinia, kad japonai dabar stropiai darbuojasi prie išėmimo, paskandintų rusiškų laivų laike paskutinės karės.

Suėmimas Socijal-demokratų.

Valdžios pataikunė „Novoje Vremia" džiaugiasi, kad policijai pasisekė susekti rengiamą Maskvoj socijal-demokratų susivažiavimą ir suimti tos organizacijos narius.

Socijal-demokratų plianai dumoj.

Peterburgas. — Socijal-demokratų dumos frakcija savo susirinkime nutarė reikalauti, kad visupirmiausiai duma užsiimtų įstatymais, kurie užtikrintų darbininkams aprubežiuotą poilsio laiką, užtikrintų aprubežiuotą darbo laiką, užtikrintų apsaugojimą nuo nelaimingų atsitikimų ir daugelį kitų reikalavimų bus dumoj pastatyta nuo socijal-demokratų, kurie kovoja už darbo žmonių tiesas.

Iš Suomijos.

Suomijos reikalai pirmiau kiek virtę gerojon pusėn, dabar vėl pakrypo blogojon. Rusų vyriausybė vieton atsisakiusiųjų paskyrė keturis naujus senatorius, bet iš jų tik vienas tikras Suomijos gyventojas, o kiti trįs ne, o pagal įstatymus Suomijos senatoriais gali buti tik tikrieji Suomijos gyventojai. Beto už netarnavimą kariumenėj caro manifestu Suomijai paliepta už 1908 ir 1909 m. užmokėti 30 milijonų markių [po 10 mk metams], o toliau kas metai vis po 1 mil. m-kių pridėti iki nesieks 20 mil mk. metams. Apart to laikraščiai rašo, kad vyriausybė nori Viborgo gub. visai priskirti prie Rusijos t. y. atimti visą konstituciją ir t. t. Dabar-gi jau nuo sp. 6 d. į Suomiją traukia rusų kariumenę — kazokus, gvardijos, pėstininkus, artilerijos ir kt. Ko jie nori?

Bomba.

Varšava. — Šiomis dienomis važiuojant generolui Uthopui eksplodavo automobilius. Dabar gi, kaip pasakoja nekurie liudininkai tos katastrofos, tai automobilius sprogęs nuo sprogimo bombos, kurią metė nuo balkono į generolo vežimą tula moteriškė. Po to atsitikimo moteriškė niekam nežinant išsinešdino. Ji gyveno tuose namuose ant svetimo pasporto.

Atsišaukimas į žydus.

Odesa. — Odesos atstovas dumoj Nikolskis pranešė vidaus dalykų ministeriui, kad prieš rinkimus į dumą naujo atstovo, narys miesto tarybos Pelikonov išsiuntinėjo žydams atsišaukimus, kad jie nedalyvautų rinkimuose. Atsišaukimas skamba sekančiai:

„Susilaikydami nuo rinkimų jųs [suprask žydai] prisilaikysite nuo įsimaišymo į rusų politiką, o tas įsimaišymas jums nieko daugiau neatnešė, kaip tik nelaimę. Jeigu jųs tą padarysite, tai neapykanta, kuri skiria dabar jus nuo krikščionių, žymiai sumažės ir, nors lygybės tuom neįgysite, busite užtikrinti, kad nenukentėsite tiek ant turto ir nepaliečiamybės ypatos".

Atstovui matyt nepatinka sulaikymas žydų nuo rinkimų ir jis skųsdamas Pelikanovą, meldžia ministerio, kad ant toliaus tokie atsišaukimai butų užginti.

Ant galo sugauti.

Maskvoj nuo seniai siautė gauja plešikų, kuri atsižimėjo vagonų plešimais. Plėšimai prasidėjo nuo 1906 metų ir kartas nuo karto atsikartojo net iki šiolei. Valdžia visą bėdą vertė tai ant socijalistų, tai ant revoliucijonierių. Ogi galų-gale ir susekta tų specijalistų lizdas. Pasirodė, kad prie jo priguli beveik visi geležinkelio darbininkai: konduktoriai, pečkuriai ir kiti. Suimti teisinas, kad plėšti buvo priversti, nes už algas kokias jie gauna pragyventi negalima.

ŽINIOS IŠ VISUR.

Užmusėjas kunigaikščio Ito suimtas.

Charbinas, Mandžurija. — Korejietis Juthan Augan, kuris nužudė čia japonų kunigaikštį Ito, liko suimtas rusų policijos drauge su kitais suokalbininkais ir perduotas japonų valdžiai, kuri nugabeno juos į Seulą ir ten bus teismas.

Socijalistai sumušė.

Berlynas, Vokietija. — Didžiojoj Badeno Kunigaikštystėj šįmet baisiai likos sumušti klierikalai (kuniginiai) ir kiti atgaleiviai. Paskutiniuose rinkimuose į Badeno seimą išrinkta 20 socijalistų, 17 liberalų [pirmeivių], 6 demokratai ir 2 konservatu.

Užtvino kasyklos.

Londonas, Anglija. — Laike darbo į anglių kasyklą Terani prasimušė vanduo ir užtvino visos pažemės. 4 darbininkai pražuvo, kiti išsigelbėjo.

Roosveltas da gyvas.

Į Londoną atėjo žinia, kad buvusį musų prezidentą Tadą Roosveltą Afrikoj žvėrys sudraskė. Bet 8 d. lapkričio atėjo nuo paties Roosvelto telegramas pas ponę Roosveltienę, kad tos paskalos buvo ne kas kitas, kaip tik išmislas.

Šteinheilienės byla.

Paryžius, Francuzija — Nuo ilgo, ilgo laiko Francuzijoj nebuvo tokios bylos, kaip Šteinheilienės, kuri yra apskusta už nužudymą savo vyro ir uošvės. Ji padariusi tai dėlto, kad prašalinus pirmutinį vyrą ir jo motiną ištekėti už kito, turtingo vaizbuno, M. Bordel'io vardu, kuris neapsakomai į ją įsimylėjo.

Kadangi Šteinheil buvo pirmoj eilej francuziškų aristokratų, tai šita byla užinteresavo visą aristokratų pasaulį. Europos ir Amerikos laikraščiai pašvenčia čielus puslapius tam atsitikimui.

Steinheilienė yra gražiausia moteriškė, kokią tik žmogaus akys galėjo kada matyt. Tas dieviškas gražumas daro ant sudžių ir advokatų didelę įtekmę. Kada prieina prie nagrinėjimo, ji akis vakėlus į viršų ir sudėjus rankas, tarytum maldaudama užtarimo iš dangaus, verkia graudžiom ašarom. Advokatai sako, kad ji negali but kalta, o teatro kritikai tvirtina, kad iš Šteinheilienės butų puiki aktorė tragiškose rolėse.

Kuomi ta byla užsibaigs — da nezinoma. Liūdininkai liūdyja, kad Šteinheilienė tikrai užmušė savo vyrą ir uošvę

Sukilimo vadas suimtas.

Atenai, Graikija. — Kapitonas Tibaldos, kuris sukurstė tarpo Graikijos jurininkų maištą, jau randasi valdžios rankose ir bus statytas prieš teismą.

Sachui norisi vėl sosta atgauti.

Teheranas, Persija. — Praneša, jog pasamdytos šacho puslaukinės gaujos plešikų apgulė miestą Ardebil. Nauja persų valdžia išsiuntė kariumenę.

Mat numestas nuo sosto šachas bando visokiais budais sujudinti Persijos žmones, o turėdamas da nemažai savo šalininkų, ypatingai dvasiškijos tarpe, tikisi išnaujo užgriebti sostą, bet tas jau turbut nepasiseks nabagui.

„Dievo motina" apiplėšta.

Iš Varšavos šiądien praneša, jog plėšikai, kurie apiplėšė Čenstakavoj „stebuklingą Dievo motiną", išnešė aukso, daimantų, žemčiugų ir kitokių brangenybių ant 6 milijonų rublių.

Šventvagystė tapo patėmyta anksti išryto, kaip tik atidaryta bažnyčią susirinkusiems žmonėms, tarpe kurių buvo privažiavusių iš visų Lenkijos kraštų pasimelsti prieš „stebuklingą" paveikslą.

Apiplėšimas „Dievo motinos" iš medegiškos pusės nėra teip blėdingas, kaip iš morališkos. Žmonės šventai buvo įtikėję į „stebuklingumą" to paveikslo, o plėšikai parodė, kad jokių stebuklų tame nėra, nes viską galima nuplėšti ir parduoti žydams.

Dabar bažnyčia stovi uždaryta ir daugiau „stebuklų" turbut jau niekas nedarys.

IŠ AMERIKOS.

Lenkai eina ant 25 metų i kalėjimą.

Chicago, Ill. — Prisaikintųjų teismas pasmerkė 4 lenkus 25 metams kalėjiman už užmušimą H. Tietlebaumo. Pasmerktais yra: Vincas Karcz, Jonas Gukowskis, Vladas Nogavickis ir Aleksandras Krolikowskis.

Praejusį pavasarį sustreikavo unijos kepėjai. Tietlebaum prie unijos neprigulėjo ir pasiliko prie darbo. Gegužės 4 d. užpuolė ant jo 4 vyrai ir teip smarkiai apmušė, kad nuvežtas į ligonbutį ant rytojaus pasimirė.

Pasiremiant ant jo nurodymų, kokius prieš numirsiant galėjo da policijai suteikti, tapo suimti augščiaus minėti 4 lenkai.

Milijoninės dovonas

New York Šiomis dienomis čia pasimirė milijonierius Steward Kennedy, apie kurį visuomenė mažai ką žinojo.

Kennedy buvo savininku milžiniško turto, vertės 60 milijonų dolerių. Mirdamas jis paliko 25 milijonus savo turto visuomeniškiems ir bažnytiniems reikalams; 16 milijonų užrašė pačiai, o 19 milijonų giminėms ir viršininkams, kurie pas ji tarnavo.

Kennedy buvo užkietėjusiu bažnyčios parėmėju ir paliko jai suviršum 10 milijonų dolerių „savo" turto, bet apie darbininkus, kurių rankomis tas turtas likos padarytas, tas dievobaimingas žmogelis visai užmiršo.

Auka tikėjimo prietarų.

New York — Ant Ellis Island emigrantų namuose pasimirė ką tik atvykusi jauna žydelka. Per visą kelionę ji nieko neėmė į burną, nes ant laivo nieko nebuvo „košer", o bijodama papildyti nuodemę, „pagoniškų" valgių nevalgė ir teip nusilpo, kad atvažiavus į Ameriką ant laivo pasimirė.

Mokslaeiviai sustreikavo.

Cleveland, Ohio. — Pradžioje šio mėnesio sustreikavo čia 250 mokslaeivių abiejos lyties. Vyrai dėlei neparankaus pliano lekcijų, o mergi nos dėlei brangių pusryčių.

Nenusisekė baltiems ponams.

Baltimore, Md. — Buvo pastatytas projektas, kad Maryland valstijoj atimti juodveidžiams balsavimo tiesas. Projektas leistas per visuotiną balsavimą, bet tapo atmestas didžiuma 16,000 balsų.

Žvėriškas darbas kapitalistų tarno

Dallas, Texas. — Laike Tafto vaišių, milicijos seržantas, J. D. Manlaya vardu, mirtinai perdurė čia vieną darbininką, už ką tapo suimtas ir bus atiduotas teisman.

Senis negali vesti jauną pačią.

Orville, Cal. — J. P. Ware, 70 metų senis, kreipėsi į teismą su meldimu, kad išduotų jam leidimą apsivesti su May Burns, 15 metų mergaite. Nors to paties meldė ir jaunosios motina, tačiaus sudžia leidimo nedavė.

Riaušės kalėjime.

Chicago, Ill. — Anądien kaszinkas pranešė pavieto kalėjimo perdėtiniui, jog kaliniai rengiasi laike pasivaikščiojimo, kuris atsibuna kas vakaras, užpulti ant sargybos ir išmušus ją pabėgti iš „namų nelaisvės" ant liuosybės. Perdėtinis kalėjimo, gavęs tokią žinią, prisakė nė vieno kalinio neleisti ant pasivaikščiojimo. Tokis prisakymas iššaukė kalėjime tikras riaušes. Įniršę kaliniai ėmė rėkti, kad net kalėjimo sienos pradėjo drebėti, paskui prasidėjo daužymas indų ir apkurtinantis švilpimas, bet kada jiems užtikrinta, jog ant rytojaus vėl bus pasivaikščiojimas — visi nutilo.

Nušovė valstijinį maršalką.

Des Moins, Ia. — P. Hatlon, valstijinis maršalka, sudėmė čia du plėšiku, o kada vedė juos prie vežimo, ant kurio juos ketino pristatyti į miestą, staiga vienas jų atsigrįžo ir šuviu iš revolverio padėjo maršalką ant vietos ir abudu pabėgo.

Plėšikai buvę švedai, da neseniai atvažiavę Amerikon.

NUO KORERPONDENTŲ

Bayonne City, N. Y.

Oras gražus, darbai eina net braška, bet braška darbininkų ir nugaros; gauti darbas nėra sunku, tik uždarbiai neperdidžiausi.

Lietuvių čia gyvena pusetinas burelis. Turime parapiją ir vedam ją beveik socijalistiškai: prabaštelis gauna kaip tik ant pragyvenimo ir nieko daugiaus. Gyvuoja teipgi dvi pašalpos draugystės ir LSS 36 kuopa. Nors prabaštelini tas nelabai patinka, bet mažai kas ant to paiso, sąnarių prisirašo vis daugiau ir visi gyvenam sutikime.

Juozukas.

Edvardsville, Pa.

Darbai eina gerai; jei kas neturi darbo, tegul čia atvažiuoja, o jei tik dirbti norės, darbą gaus.

Lapkričio 7 d. 6 val. iš ryto ant gavės radome negyvą lietuvį [o kaip jis vadinosi? Red.]. Jis grįžo iš karčemos, kuri randasi 125 pedos nuo namų, bet nepajiegė jau pareiti ir 25 pedos nuo durių atsigulė ir užmigo ant visados. F. K.

Binghamton, N. Y.

Spalio 5 d. pas J. P—ką buvo vestuvės, vestuvės „krajavos", nes tęsėsi 3 dienas ir visas 3 dienas lietuviai gerė rudį. Galų-gale išmušė langus ir pradėjo net šaudyti. Atvyko policija ir „karštesnius" nuvedė į šaltąją atsivedinti.

Kaszin kada mųs tautiečiai pradės žmoniškiau apsieiti? Tur but da daug alaus bus išgerta. K—S.

Fitchburg, Mass.

Darbai eina labai gerai pas mus. Iš kitur pribuvusiam darbas gauti lengva, nes kaikur, pavyzdin, popierinėse dirba dieną ir naktį, ant trijų permaianų, po 8 valandas. Prie to da yra ir kitokių fabrikių daug, marškininių medvilninių, fortepijanų, baisiklinių ir viena geležies lejykla. Uždirbti galima nuo $1.50 iki $3.00 į aštuonių valandų dardo dieną.

Lietuvių čia randasi 80 šeimynų ir apie 100 pavienių. Jie dirba visuose dirbtuvėse ir turi gana gerų darbų. Puiki vieta čia butu lietuviui duonkepiui ir lietuviškai krautuvelei su valgomais daigtais. Dabar čia žydelis pristato lietuviams valgomus daigtus, bet lietuviai iš to neužganedinti, nes jis nesuspėja viskuom aprupinti. Žmonės, apskritai imant, tamsus, laikraščių kaip ir neskaito.

Valnamanis.

Binghamtan, N. Y.

Lietuvių čia gyvena nemažas burelis ir gyvuoja pašelpinė šv. Juozapo dr-tė, susidedanti iš apie 60 narių. Paskutiniame susirinkime minėta draugystė nutarė sutverti parapiją. Spalio 31 d. buvo šaukiamas tam tikras susirinkimas visų Binghamtono lietuvių, bet mažai tesusirinko ir prisirašė vos tik 50 ypatų prie parapijos. Ir vargiai kas iš to išeis, nes visi šaltai žiuri ir nesirašo. K—S.

Rumford Falls, Me.

Spalio 26 d. čia atsibuvo tikra tragikomedija. Lietuvis J. Š. tolei gėrė su savo įnamiais kol nuvirto nuo kojų ir užmigo. Įnamiai ["burdin gieriai"] buvo stipresnių nervų, nes visi galėjo da nueiti į savo lovas atsigulti, tik vienas jų pasiklydo ir... įrėpliojo ne į savo kambarį. Jis mat išgirdo iš ten balsą: „Eikšen pas mane, Joneli..."

Apie pusiaunaktį pabudo mųsų šeimininkas ir, pamatęs, kad jis guli ne lovoj, už sizibino žiburį ir nuėjo lovos ieškoti. Atėjęs į savo kambarį pamatė, jog jo vietoj guli kitas prie pačios. Šeimininkas nieko nesakydamas sužadino visus įnamius ir nuvedęs į savo kambarį visiems parodė, kaip musų Jonelis saldžiai miega. Ant rytojaus išsiėmė „varrantą" ir abudu suareštavo. Vienas kaimynas moteriškę išbelavo, kuri pareidama nusipirko degtinės ir su savo vyru susitaikė. Ta visa komedija kaštavo musų lietuviams kelesdešimts dolerių.

Išmintingas beprotis.

Curtis Bay, Md.

Darbai čia eina silpnai.

Lietuvių randasi 50 šeimynų, o pavienių da daugiau. Nekurie jų savo namus turi. Yra dvi lietuviškos krautuvės ir gertuvės. Apsileidimas ir nenoras apsišviesti pilnai viešpatauja. J. Geiževskis, K. Gabrielavičius, ir A. Radauskas 2 d. lapkr. surengė susirinkimą ir sutvėrė pašelpinę draugystę iš 14 narių. Draugystė rūpįsis supažindinti lietuvius su Suv. Valst. teisėmis ir surėdymu, lavįs lietuvius protiškai ir doriškai.

Šviesos mylėtojas.

Cambridge. Mass.

Tai didžiojo Bostono priemiestis, nevisai mažas miestelis; gyventojai daugiausiai darbininkai. Lietuvių apsigyvenusių ir-gi yra apie keletą šimtų. Inteligentijos mažai, gaila! Kur inteligentijos stoka, ten ir progresas daug silpniau žengia pirmin. Bet ką darysi? pasiskolinti negalima. Seniau čia buvo susitvėrusi teatrališka kuopa, bet atlošus Br. Vargšo dramą „Pirmi žingsniai", kuopa iširo. — Išsidalyjo pinigus ir išsiskirstė. Dailės laukas liko tuščias. Bet tuojaus iš tų pačių atsirado mėgėjai-aktoriai, kurie nenorėjo dailės lauko palikti gryno-tuščio ir susirinkę 24 d. spalio sutvėrė kitą teatrališką draugiją, kurią pavadino „Aidas". — Pirmininku draugijos išrinko J. B. Bronišą, sekr. A. Jurevičiąir režisierium A. Žymontą. Nutarta tuom tarpu pastatyti ant scenos „Audra giedroje", o toliau draugija „Aidas" darbuosis teip, kaip gyvenimo aplinkybės leis ir kaip žmonės tą darbą parems. Tuom tarpu, nors kaip sakiau maža inteligentijos, bet mėgėjų-aktorių yra visai gabių, kurie išėję ant scenos užinteresuoja žiurėtojus ir savo užduotį atlieka atsakančiai. Jei tik ta energija ir tas noras pas juos nežus, galima bus pasidžiuoti iš jų darbo. — Tokie tai kulturiniai darbai musų padangėj.

A. *Žmogus.*

Pasikalbėjimas vaikio su Tėvu.

— Na, Maike, šiandien tu man turi pasakyti galutinai, ar bus pabaiga svieto ar ne?

— Kodėl tu teip rūpiniesi apie tai?

— Ne aš vienas, vaike, apie tai rūpinuos, bet visi. Kitur apie kitką ir nekalba: kur tik užeinu, tuojaus manę ir klausinėja, o aš nežinau ką atsakyti.

— Juk aš tau aiškinau anąsyk, kad to nėra ko bijotis. Žmogus yra tokis daiktas, kuris užgema, truputį pagyvena ir vėl numiršta. Taigi tavo baimė visai bereikalinga. Jeigu įvyktų svieto pabaiga, tai neatsitiktų nieko nepaprasto, tik reikėtų visiems ant syk numirti ir daugiau nieko.

— Tai tu sakai, kad svieto pabaiga tikrai bus?

— To niekas tvirtai da negali pasakyti, tėve.

— Kamgi tad suvadžioti žmones, jei tas tikrai da nėra žinoma?

— Žmonių suvadžioti niekas nenori. Tirinėtojai daugaus ruimų patėmyjo, jog prie žemės artinas kometa ir ateinantį pavasarį ji pereis skersai žemės kelio. Bet ar ji su žeme susitiks, to niekas negali užtvirtinti, kaip niekas negali užtvirtinti, kad ji nesusitiks. Vienok mums išpuola tikėtis, kad greičiau apsilenks, negu susitiks, nes prošalį vietos daugiau.

— Tas gali but, vaike. Juk ir Dievas nenorės tokią rykštę ant žmonių nuleisti, visgi dar yra ir gerų žmonių.

— Tokia pasaka tik davatkoms gali but gera, bet kitiems, tėve, to nepasakok. nes kiekvienas tave išjuoks.

— Ar gi tas neteisybė?

— Nieko bendro su teisybe tame nėra. Gamtoj yra tvarka, tai teisybė, bet tenai nėra proto ir jos ūpas labai tankiai suardo tą pačią tvarką.

— Dabar pavelyk, vaike, ir man porą žodžių.

— Sakyk, sakyk, tėve.

— Aš nesutinku, Maike, su tavo išvedimu, buk gamtoj nėra proto, o yra tvarka. Tu man meluoji. Jeigu nebutų proto, tai kasgi tą tvarką darytų?

— Tame tu neklysti, tėve, tas išrodo labai keista. o vienok teip yra.

— Ne, tas negali but!

— Palauk, tėve, nesikaršėiuok, męs viską atrasime. Jeigu gerai prisižiurėsime į gamtą, męs patėmysime, kad joje yra labai graži tvarka; ateina pavasaris, apsilapuoja medžiai, pražydi pievos, o saulės spinduliai teip įkaitina vandenį, kad tas pavirsta į garą, iškįla aukštyn ir nešasi oru debesių pavidale, o kada pasiekia šaltesnį oro sluogsnį, vėl susikuopia į lašus ir krinta ant sausos žemės, ant medžių, ant žolės, suteikdamas augmenims maistą. Argi čia ne graži tvarka, tėve?

— Aš ir be tavęs žinau, kad graži! o tas ir parodo, kad gamtoj yra protas.

— Bet eikime toliaus, tėve. Kada męs džiaugiamės tais protingais gamtos darbais, staiga pradėda temti dangus, oras pradeda nerimauti, mus apima kokia tai baimė, subilda perkūnas, pakįla audra, išvarto medžius, sumuša žolę, sugriauja triobas, o tankiai išmuša ir gyvulius ir žmones. Argi darytų gamta tokį darbą, jeigu ji turėtų nors kiek proto? Na, ką pasakysi, tėve, ant to?... Ar jau tyli!... Galėčiau da daugian nurodyti blėdingų gamtos darbų, kaip štai žemės drebejimai, vulkanų išsiveržimai, tvanai ir t. t. O tu da sakai, kad Dievas nenorės dabar sunaikinti pasaulį.

— Na, lik sveikas, Maike!

Laiškas „K" Redakcijai.

Garbi „Keleivio" Redakcija! Meldžiu patalpinti šį straipsnelį jusų gerb. laikraštyj, nors parankesnė vieta jam butų „Tėvynėj".

P. Jokubynas patalpino mano atsakymą p. Girgitonui 40 No. „Tėvynės", bet iškraipė tiek, kiek tik jį galėjo; vietoj „a" statė „o", vietoj „j" statė „y", kitur iš dviejų raidžių vieną padarė, paveikslan: „o jei" „Tėvynėj" padėta „o ju" ir t. t. Kam p. Jokubynas teip iškraipė? Gal jis nemoka rankraščių skaityt? Jeigu teip, tai mums reikėtų mokytesnio redaktoriaus, o jeigu tyčia darkė, tai mums reikia teisingesnio redakaktoriaus. Aš noru išreikšti savo nuomonę link S.L.A gerovės. Daug rašoma, daug kalbama apie tai; vieni rėkauja, kiti ramina, bet klausimas, ką nuveiksime ramiai tylėdami? Ar ramiu keliu atėjo civilizacija? Ar tylėjimu žmonės išdirbo tarptautiškas tiesas? Ar nežuvo ramiai sėdėdamos tautos? Ar ramiai šnekučiuodami darbininkai išsiliuosavo iš ponų vergijos? Viskas atėjo per kovą, nes kiekvieną naują idealą visuomet persekiojo atgaleiviai.

Da neatėjo ramybės laikas ir turim imtis iš visų spėkų prie darbo labui visuomenės, kas kuo galime: raštu ar žodžiu, nežiurint, kad ir klaidų padarytume, nes kas nieko neveikia, tas tik klaidų nepadaro. Jei vienas užmanytojas ir klaidingai nurodys, bet kitas iš šalies nutėmyjęs klaidą jam ją nurodys, ir teip eina geryn visoki užmanymai; todėl progresui negalima paskirt vien tik ramųjį kelią, jis eina visokiais keliais pirmyn. Tiesa, ramybė yra pagirtinu daiktu. Jos geidžia visi, labiaus iakunigija, kapitalizmas ir valdžia. Jie nori, kad žmonės butų ramųs, o jie veiktų ką norėtų, bet teip nėra ir nebus bent tol, kol neįvyks ant svieto kitoks rėdas, rėdas visuomeniškas, kol neišsivystys ant svieto progresas pilnoje to žodžio prasmėje. Kol męs to nesulauksime, tol priversti busime kovoti su atgaleiviais ir visuomenės priešais.

Susivienijime pakilo šauksmas už visuotinąjį balsavimą; atsirado tuojaus ramintojai, bet tik dabar, o prieš seimą tie ponai patys rėkė kad visuotinas balsavimas nereikalingas, prieš visuotiną balsavimą jie vedė slaptą agitaciją, o dabar kitus baugina suspendavimu už protestą, už teisingą atsišaukimą į visuomenę. Jie panaikinę visuotiną balsavimą liepia žmonėms tylėti ir laukti 25-to seimo. Bet ką męs to seimo sulaukę tikimės gero nuveikti? Ar vėl tik mųs politikierių nurodymo, kaip jiems butų naudingiau? Męs iš laiko turime žinoti ko mums reikia, ir ką męs turime rinkti į delegatus, ir ką seime mųs delegatai turės veikti. Visų pirma męs neturime konstitucijos, o turime tik įstatymus, verčiančius mus but paklusniais centro valdybai ir seimų nutarimams, nors tie nutarimai, anot „Keleivio" redaktoriaus, verstų ant visų keturių vaikščioti.

Įstatai turi but lygųs visiems; jeigu jie plaka paprastus sąnarius, tai lygiai turi plakti ir „aukščiausio intelektuališko išsivystymo" ponus ir pačią centro valdybą. Dabar gi centro valdyba susišaukė netikėtą seimą ir nieko nesiklausdama išėmė iš visuomenės iždo $400 už charterį (nors charteriai tiek niekad neprekiuoja) ir ką męs galime jiems pasakyti? — Nieko. Jei ką pasakytume — jie suspenduos. Galiaus nutarta išimt $25,000 dėl namo, o kaip pirkti ir ant ko užrašyt? — Nenutarta! O męs patys nutarimų negalime daryt, nes įstatai mums liepia tik centro valdybos nutarimus pildyti. S.L. A. įstatuose visai nėra pasakyta, kad centro valdybą už prasikaltimą galima but suspenduot, prašalinti arba kitaip nubausti. Reiškia: jos valia neaprubežiuota. Pamąstykime, draugai, ar čia galima tylėti? Pakol nebus visiems lygių įstatymų, pakol nedalyvausime visi savo organizacijos reikaluose, tegul nenutyla protestai! Męs esam žmonės, mokame lygiai protauti, ir visi seimų nutarimai tik tuomet gali but įkūnyti gyveniman, kada męs pripažįsime juos gerais ir patvirtinsime visuotinu balsavimu, o jeigu jie netikę, visuotinas balsavimas juos atmes. Tai tokie turi but įstatymai.

Dabar laikas kuopų susirinkimuose apsvarstyti kaip turėtų elgtis seimuose mųsų delegatai ir kokius delegatus rinkti. Išdirbkime įnešimus ir delegatams duokime teises tik tuos įnešimu ir svarstyti.

Juozas Gvazdinskas.

Talpinam šį straipsnelį, bet pastebiame, jog S. L. A reikalams jau ir „Tėvynė" atidarė savo skiltis.

Red.

Nebaudžiamieji piktadariai.

(Tąsa.)

Teisėjams prisieina nagrinėti bylas apie jiems menkai suprantamus dalykus, neži nant vietos ir aplinkybių, kur prasižengimas atsitiko, nepažįstant besibyluojančiųjų papročių, santikių ir t. t. Tik arti gyvenantieji žmonės galėtų teisingiau dalyką išrišti, negu tie, kas randasi už šimtų mylių.

Tie žmonės. kurie nuolatos sėdi teismo rumuose, perstato iš savęs šlykščiausios rųšies biurokratiją. Reališkas gyvenimas jiems nepažįstamas; diena iš dienos į jų smegenis kalama apie žiaurumus, prasižengimų; diena iš dienos jie skiria bausmes tokiems pat žmonėms, kaip jie patys. Tokiu budu, teismas yra prievartos ir bausmių fabrika. Tai įstaiga, kuria naudojasi visuomenės piktadariai, tai piktadarių prieglauda, kur ištėisina jų biauriausius pasielgimus. Teismai, pildydami valdžios arba kapitalistų paliepimus net mirtim baudzia pastvius savo nuomonėse individualus.

Bernavimas pas valdžią ir turčius pas juristus vadinasi justicija.

Dabartiniai teismai nepaspėja nagrinėti bylas. Kapitalistiškas surėdymas prasižengimų pagimdo karts nuo karto vis daugiau. Nors teismų užlaikoma visa daugybę kurie, žinoma, praryja didelį turtą, vienok prisieina laukti po kelis mėnesius, kartais ir metus, kitus, kol tavo byla bus nagrinėjama. Labai taukiai pasodina prasikaltėlį į kalėjimą; atitraukia jį nuo šeimynos, nuo gyvenimo ir laiko, kol išeis jo bylos eilė. Žmogus žudo savo sveikatą troškiame ore ir blogu maistu, kankinasi bereikalingomis mislimis. Kol teismas žmogų išteisina arba apkaltina, jis gali pasenti, numirti. Ar mažai taip jau yra atsitikę? Aštresniuos atsitikimuos apkaltintasis metus ar daugiau turi laukti mirties bausmės. Nors ir išteisina jį kokiamenors atsitikime, vienok jo kūnas jau sugadintas, energija išeikvota įtemptame laukime. Pusėj ar da daugiau atsitikimų apkaltintieji išteisinami. Klausimas: kas jiems atlygis už tą, kas neatlyginama — už sveikatą? Atrado, kad tu nekaltas — tai didelė malonė, džiaugkis ir iš to, kad nekalto nepripažino kaltu, o apie bereikalingą sėdėjimą kalėjime ir nekalbėk, kad vėl nepasodintų už kėlimą triukšmo.

Jeigu visuomenė pripažįsta, kad žmogus žmogų gali teisti, tai kodėl neįvesti visur trečiųjų teismus, į kuriuos butų renkami kiekvieną sykį vis nauji teisėjai ir tokie, kokius besibylojantieji paskiria. Tuomet teisti turėtų žmonės, arti gyvenanti, pažįstanti vietinius papročius ir aplinkybes, užinteresuoti savo apylenkės gerove. Tokių teisėjų negalima butų papirkti, nes tą pačią dieną jie gali buti išrinkti ir tą pačią dieną turi teisti. Teismas iš to atžvigio atsilaikytų labai greitai ir nebutų vienpusiškas. Prie to visko nereikėtų išleisti didelius turtus teismų užlaikymui.

A. Antonov.

Išeis knygutė.

„Nebaudžiamieji piktadariai" negali buti užbaigti „Keleivyj", nes toliau seka labai aštri religijos kritika, kas tinka tik knygutei, o ne laikraščiui. P. J. Mackevičius iš Gardner, Mass. apsiėmė išleisti knygutę, kurioj tilps „Nebaudžiamieji piktadariai" su pabaiga. Knygutė išeis apie naujus metus. Kas norės susipažinti su mano pažvalgomis į religiją, galės nusipirkti knygutę.

A. Antonov.

Blogos ir geros puses tikejimo.

Nuo senų-senovės mums yra įkalta klaidinga nuomonė, buk paprastas mirtininkas apie tikėjimą negali nė mislyti nė kalbėti. Ta nuomonė įkalta iš pat mažens, kada žmogaus protas buvo da jaunas ir viską į savę suėmė, kaip fotografo aparato negatyvas. Todėl ir nestebėtina, kad tie žmoneliai bijosi mokslo, bijo, kad nepriseitų pamislyti apie tai, apie ką draudžia mislyti bažnyčia. Bet kaip žingeidi žmogaus akis stengiasi viską, kas tik nuo jos slepiama, matyti, o ausis viską girdėti, teip-pat ir protas žmogaus stengiasi viską suprasti, o ypatingai, jei da yra kas nuo jo slepiama. Todėl ir tikėjimo paslaptis visuomet žadina mųsų smegenyse žingeidumą, kuris ir privertė pamąstyti, kas tai yra tikėjimas.

Svarstant tą klausimą visapusiškai, męs prieiname prie persitikrinimo, kad tikėjimas turi geras ir blogas puses.

Geros jo pusės yra tame, kad jis pramanė pragarą su amžina ugnia ir įkalbėjo žmogui, jog jis turi nemirštančią sielą. Nėra abejonės, kad tas pramanymas daugelį sulaikė nuo piktadarysčių. Žmogus, tikėdamas į pragarą, visuomet atsimena, kad sykį reikės jam numirti, o turėdamas nemirštančią sielą, jei čia dasileis kokių piktadarysčių, per amžius turės degti ugnyje. Ir nevienas tikintis pakėlęs ranką su piktu mieriu kruptelėjo ir nuleido ją, kada atsiminė apie pragarą.

Tikėjimas turi geras puses da ir tame, kad pririša žmogų prie gyvenimo Daugelis nematytų reikalo gyventi, jei žinotų, kad nėra kito gyvenimo už grabo. Tikintis žmogus visuomet ir iš visko užganėdintas, nes, pagal jo nuomonės, šitas gyvenimas yra tik sapnas, tikras gi gyvenimas prasidės tik tada, kada jis numirs. O kada žmogus yra užganėdintas, tuomet jis yra ir laimingas. Vargai ir didžiausis skurdas jam rodosi daug lengvesniais, kada jis mato sau didelę ateitį — ateitį už grabo. Atėmus-gi žmogui tikėjimą, jo gyvenimas pasilieka tuščias ir betikslis.

Apart to visko, tikėjimas yra geras da ir tame, kad mokina doros, skelbia teisybę ir meilę artymo.

Taigi, žiurint iš to atžvilgio, tikėjimas žmonėms yra naudingas ir reikalingas. Bet jeigu pažvelgsime į tą patį tikėjimą užėję iš kitos pusės, tai pamatysime, jog jis netik ką blogas puses turi, bet ir tos geros neišlaiko kritikos.

Nekalbėsiu čia apie silpnumą tikėjimo pamatų, kurie apšviesti kritikos šviesa sutrupa ir išdulka; nekabėčiau ir apie silpnasias jo puses, jeigu tame nebutų nieko blėdingo, jeigu butų vien tik paikystė. Bet teme yra kitas dalykas. Jeigu tikėji-mas į pragarą neapšviestam žmogui iš vienos pusės yra naudingu, tai iš antros — pragaištingu. Jis tiki į amziną kankynę ir jis žino, kad jis nuo jos nėkaip neišspruks. Ir kaip čia išsprukti? Pamislysi, duokime sau, kad sunku gyventi — tuojaus ir griekas! Nepabučiuosi kunigėliui ranką — griekas! pamislysi apie merginą — griekas! Vienu žodžiu — kur tik žengsi, ten kelias į pragarą. Ir jei žmogus tam tiki, jis yra nuolatinej baimėj, kuri užnuodyja visą gyvenimą ir pripildo jį skausmais. Žmogaus vaidentuvej nieko negali but žiauresnio, kaip pragaras. Tas žodis yra priešu žmogaus laimės, priešu mokslo, priešu meilės ir linksmybės! Tas žodis pripildė žmogaus širdį baime ir nugramzdiuo jį prietaruose. Kada motinai miršta kūdikis, tas žodis, kaip žaltys apsivynioja apie jos krūtinę ir šnypščia jai į ausį: „Tavo kudikis eis į pragarą!" Ir ilgai, ilgai tas žodis, kaip žaltys graužia jai širdį. Motinaigi numirus, jis graužia širdį vaikams. Negana to da, tikėjimas į kunigėlių pramanytą pragarą paraližiuoja žmonių protą ir užtemdo akis. Žmonėms įkalbėta, kad prie kiekvieno yra velnias, kuris nuolatos jį kurstąs prie blogų darbų ir kiekvienas dvasiškas tėvelis jiems bugnyja apie tai kas nedėl dienis iš sakyklos. Žmonės parėję namo apie kitką ir nekalba, kaip tik apie velnius, o jei reikia nueiti į tamsią kamarą, tai Jonas siunčia Petrą, o Petras Joną. Vienu žodžiu — žmonių akyse raguočiai teipir mirga. Pamatys žmogus iš netyčių savo šešėlį — jis ir sudreba, jam rodosi, kad juodasis jau ir griebs. Tokiuose tai prietaruose tikėjimas laiko žmones. Yra tai biauri liga, liga pagadintų smegenų.

Kad sulaikyti tos ligos išsiplėtojimą. visų pirmiausiai reikėtų panaikinti jos šaltinius, o platintojus uždaryti arba į beprotnamius, arba į kalėjimus. Ir nėra abejonės, kad netolimoj ateityje draugija tą padarys.

Gal paklausite, kas tuomet sulaikys žmogų nuo piktų darbų? Tiesa, piktadariams bus kalėjimas, bet jei vagis bus užtikrintas, kad jo niekas nemato, jis žinos, kad jo niekas nesugaus ir jis vogs.

Ant to trumpas atsakymas. Panaikinkime prietarus, nutraukime nuo akių uždangą, pažinkime gyvenimą ir žmoniškumą, o piktadariai tuomet išnyks ir nereikės nė kalėjimų, nė pragaro.

Tiesa, ir tikėjimas sako: nevogk! bet kas iš to pasakymo, kad net patys kunigai jo nepildo? Tikėjimas sako: neužmušk! bet kas to nežino, kad katalikiškas Rymas sudegino Bruno? Kas nežino jo žvėriškos inkvizicijos? Kas negirdėjo apie Ferrer'o sušaudymą? Viis tai tikinčiųjų darbai. Taigi, ant kiek tikėjimas yra naudingas ir kiek jame doros — spręsk mielas skaitytojau pats.

Prie progos nukeliaukime da ir į dangų, o tuomet persitikrinsime, kad jo visai nėra. Pamatysime, jog tas, ką męs vadiname dangumi, yra bega linė tuštuma, kurioj, kaip musės, skraido žvaigždės ir saulės. Pagaliaus, ar tas dangus yra ar nėra — mums nesvarbu. Mųsų tema: Tikėjimas. Žodis „dangus" ant tiek yra malonus, ant kiek „pragaras" baisus, ir tikėti į dangų, rodos, negali but nieko blogo. Ištikrųjų teip ir butų, jeigu dangus neskriaustų žemės. Gyvenimas reikalauja nuolatos kovoti, o tikėjimas į dangų liepia prieš visus nusižeminti. visur save niekinti, apie gyvenimą visai nepaisyti, o už skriaudas ir išnaudojimą žada atlyginti danguje. Taigi tikėjimas žmogu apgauna.

Žmogus tik sykį gyvena ir tas gyvenimas turi but jam laime. Visas žmogaus pelnas iš gyvenimo — tai smagumas, o tikėjimas tą draudžia. Taigi jis išplėšia žmogui laimę. Pažvelgkime tik į kunigų sufabrikuotą „Garsą apie Baisybes Dienos Sudo", kur paveikslais ir žodžiu perstatomos pragaro kančios už smagurius, už meilę, už linksmybę — žodžiu už viską, kas tik žmogui miela ir brangu, ko reikalauja pats žmogaus prigimimas. Paskui paimkime knygutę „Širdis žmogaus", parašyta kun. K. Mikulskio. Žiuri ir pats netiki savo akim, ar tikrai matai darbą žmogaus proto, ar tik sapnuoji. Perstatyta „griešninko" širdis: pilna vabalų, driežų, šlykščiausių keturkojų, kiaulių, ožių, žalčių! ir t. t. Ir kuomet draugijai reikalingas apsišvietimas, reikalingas smągumas, kunigai savo raštais temdina jai akis ir pripildo jos širdis vabalais ir driežais. Taigi tikėjimas nepririša žmogaus prie gyvenimo, bet atgrasina. Žmogus tik tuomet gali mylėti gyvenimą, kada jis yra laimingas, pilnas smagumo ir meilės. O tas gali but tik tuomet, kada žmogus laisvas nuo prietarų ir fanatizmo.

S. Michelson

Vokietijoj po rinkimų.

Fricas: Mųsų kaizeriui šiandien galvoj labai sukasi.

Karlas: Tai reiškia, per daug šnapso išgėrė?

Fricas: Ne, Karlai, tas reiškia, kad socijalistai daug balsų gavo.

Kas yra chemija?

Tėmydami gamtą męs matome dvejopos rųšies permainas daiktuose. Vienoj permainoj pats daiktas pasilieka tuom pačiu, paveizdan persikelia į kitą vietą, sušila, atšala, arba įgyja naują formą. Kitoje rųšyje permaina įvyksta pačiam sudėjime daigto. Paveizdon: medis pavirsta į anglį, žemė pavirsta į medžių lapus. Pirmutinės rųšies atmainos vadinasi fiziškoms, antros chemiškoms.

Tuose tyrinėjimuose reikia laikyti atidoj vieną dalyką. Kokios nebutų atmainos įvykę su daiktu, pati medega ir pajiega negali but panaikinta. Medega yra viskas, kas užima vietą ir turi svarumą. Pajiega yra ta spėka, kuri gal padaryti judėjimą arba atlikti darbą. Šiluma, šviesa, elektra, mechaniška spėka yra atmainos tos pačios pajiegos. Kada du kunu susijungia chemiškai, jie tą daro po įtekme savotiškos pajiegos, vadinamos chemišku patraukimu. Nė pajiega, nė medega negal buti panaikinta. Kada žvakė dega, įvyksta žymios chemiškos permainos. Pasidaro kaitra ir dalis medegos matomai išnyksta. Bet jeigu visi gazai ir anglys arba pelenai surinkti ir pasverti, tai pamatysim, kad sveria tiek pat, kaip ir pirma. Išaiškinimas toks: žvakės medega ir oro medega susijungė chemiškai, iš ko pasidarė nauji daigtai bet medega nesunyko, ji tik permaine savo formas.

Tyrinėjant gamtą męs matom daugybes įvairių kunų, bet tyrinėdami giliaus męs randame, jog juose atsikartoja tulos sudėtinės dalys. Ant galo prieinam prie tokių daigtų, kuriuos jau toliaus išdėstyt negalima. Toki praščiausi daigtai, kurie nesiduoda chemiškai išdėstyti vadinasi elementais. Tokių elementų yra šiądien žinoma apie 80. Paveizdon: oxygenas ir hydrogenas yra elementai, nes joks chemikas negal juos išskirstiti į prastesnius dalykus. Vanduo nėra elementas nes jis gali buti perskirtas, iš jo pasidaro du gazu: oxygenas hydrogenas. Iš kitų elementų galima paminėti pažistamus metalus: auksą, sidabrą, varį, geležį, anglį, sierą. Surudijus geležis nėra elementas, yra tai susijungimas geležies su oxygenu.

Tyrinėjant medegą męs patėmyjam ypatybes, kurias reikia išaiškinti. Paveizdon geležies šmotelis pakaitintas pasididina, užima daugiaus vietos, atvėdintas susitraukia, nors svarumas abejuose atsitikimuose pasilieka tas pats. Minėta permaina gali buti išaiškinta tik tokiu budu, jog geležis yra sudėta iš mažyčių dalelių, kurios gali atsitolint viena no kitos arba susiglaust. Tokios dalelės vadinasi molekuloms Jos yra nedalinamos. Jos visos tam pačiam kune yra vienodos, bet skiriasi nuo dalelių kito kuno. Tarp dalelių yra šiek tiek tarpo. Apart to manoma yra, jog tos dalelės amžinai juda ir ant to paremta išaiškinimas kaitros ir elektros. Nereikia užmiršti, kad molekulos yra labai mažos, teip kad jų negalima matyt nė sučiuopt, bet kad jos tikrai yra, šiandien nėra abejonės. Norint molekulos nėra dalinamos mechaniškai, bet chemiškai jos gali buti perskirtos. Paveizdon: dalelė vandens gal buti išdėstyta į daleles hydrogeno ir oxygeno. Mažiausios gi dalelės oxygeno ir hydrogeno vadinasi atomais. Tokiu budu molekula yra sudėta iš atomų. Chemiškas patraukimas apsireiškia tarpe atomų. Tokiu budu chemijos mokslas turi reikalą su atomais ir jų patraukimu prie vienas kito.

D-ras F. Matulaitis.

Socijal-demokratų pažvalgos ir reikalavimai

(Šitas veikalelis sutaisytas mano 1906 m. rusiškoj kalboj ir išleistas Maskvoj knygų leistuvės "Trud". Dabar su mažais sutrumpinimais sutaisiau lietuviškoj kalboj. Rašydamas naudojaus pagarsėjusių Gedo ir Lafargo veikalų „Programme du partie ouvrier".

Senovės laikuose žmonių draugijos, kaip tai liūdyja naujausieji ištirimai, buvo paremtos ant bendro žemės ir jos vaisių naudojimosi. Privatiška savastim iš pradžios pradeda buti daiktai, kuriuos pats savininkas vartoja, pav., užmušto priešo arba žvėries liekanos,papuošalai, ginklai ir kitkas, vienok numirus jų savininkui, viską tą užkasdavo sykiu su juo arba sudegindavo ant jo kapo. Ypatiškas vartojimas pagimdo pradžią ir tuo pačiu laiku yra galas privatiškos savasties.

Žemę ir jos vaisius atskiros ypatos pasisavino ne teip da seniai. Prie feodališkojo surėdymo ji buvo apkrauta visokiom priedermėm ir tik nuo Francuzijos revoliucijos laikų (1789 m.) vidurinėj Europoj ji tampa kaipo absoliutiška buržuaziška savastis. Nuolatinis jos besivystimas per šimtmečius, žinoma, kenkė kolektiviškai arba bendrajai savasčiai, prie ko, kaip istorija parodo, prievarta ir apgavystė lošė nemažą rolę. Nežiurint į tai, net gana išsiplėtojusio kapitalizmo šalyse privatiškoji savastis visgi nepajiegė praryti visą kolektiviškąją savastį, apie ką liūdyja visur užsilikusi visuomenės savastis [bendrijų žemės, valstybės girios ir k.]. Todėl Francuzijos darbininkų partija visai yra teisinga, sakydama savo programe, kad „privatiškoji savastis niekuomet nėra absoliutiškai įsiviešpatavus".

Smulkiosios žemdirbystės ir smulkiosios pramonijos laikuose tikras privatiškos savasties budas užlaikomas: visus savo daiktus vartoja vientik pats jų savininkas. Ukininkas, apdirbantis savo rankomis savo žemės sklypelį, audėjas, audžiantis ant rankinių staklių, dailydė su savo įrankiais, tepliorius su savo šepečiu, — visi jie ne tik vardus savininkų nešioja arba juridiškai tie daiktai jiems priklauso, bet jie yra tikrais savininkais, kadangi jie savo manta naudojasi patys, patys dirba prigulinčiais jiems įrankiais. Čia savastis suaugus su savininku, jiedu yra kaipo vienas daiktas,jos išdirbystė priklauso nuo gabumo ir darbštumo savininko, kurio liga, senatvė ir nedirbimas kenskmingai atsiliepia ant jos. Šitame perijode savininkas da lošia naudingą rolę išdirbystėje.

Bet kada žemės pasisavinimas labiau išsiplėtoja ir pramonijos formos persimaino, t. y. kada liekasi įvestos mašinos, tuomet ir privatiškos savasties budas pradeda darytis bereikalingu, nenaudingu, nereališku. Kada ukininkas įgyja šimtą, du šimtu ir daugiau dešimtinių žemės, tad ją išdirba jau ne savininkas, o nuomininkai, farmeriai, bernai ir dieninin kai. Kuomet į vietą rankinių staklių buna įvestos — mechaniškos, į vietą rankinio piuklo — mechaniškai-cirkuliariškas, tad audžia ir piauna ne pats jų valdytojas, o pasamdyti darbininkai. Savastis, kaip matote, liko tik vardiška (nominališka) arba juridiška (teisiška), ji pralaimėjo savo ryšius su savininku, jau ne jis pats vartoja ją reikaluose, jos išdirbystė nepriklauso daugiau nuo jo gabumo ir nenukenčia nuo jo tinginiavimo, senatvės arba ligos. Savininkas nelošia daugiau jokios roles išdirbystėj. Tiktai jis išnaudoja dirbikus, kurie, vartodami darbe jo savastį, turėtų teipgi buti nominališkais arba juridiškais jos savininkais. Čia jau darbininkai turi padaryti tavorų ant tiek vertybės, kad ne tiktai jų kasdieninius reikalus užganėdinti, bet jie turi da uždirbti ir priedinę vertybę, arba pelną, kurio didumas auga sulyg nusamdytų darbininkų skaitliaus ir jų išnaudojimo laipsnio.

Kuomet nominališkas arba juridiškas savininkas lieka paprastu išnaudotoju, tad į jo vietą galima pastatyti vistiek kokį kitą: kur buvo Benosis, ten uzims Ilganosis, kur buvo Stankus, ten lai uzima Stonys, ir savasties išdirbystė nuo to nesumažės. Jo gali visai nebuti kaipo fiziškos (kūno) ypatos ir vietoj žmogaus galima pavadinti: dirbtuvė X ir Kompanijos, arba akcijonieriška draugija, kaip jau ir atsitinka su tokiom pramonijos šakomis kaip ve: geležinkeliai, kasyklos ,liejyklos ir t. t. — priklauso kompanijoms su įvairiais vardais. Čia savastis, nieko bendro neturinti su ypata, be jokios įtekmės ant jos plėtojimosi gali nuolatos pereiti iš rankų į rankas, ir vienos dienos laike ant biržos gali mainyti kelis juridiškus savininkus.

Tokiu budu, savastis galutinai nusto ja savo privatiško individuališko (ypatiško) karakteriaus, arba kitaip sakant, individuališka savasties forma vis labiau ir labiau prašalinama besivystančios išdirbystės.

Šitas pats besivystimas, naikinantis privatišką savasties formą, tuo pačiu laiku tobulina augštesnę visuomenišką jos formą, kurios medegiškosios ir protiškosios pajiegos yra jo paties pagimdomos kapitalistiškojo surėdymo gelmėse.

Kuomet nebuvo da nė garinio plugo, nė piaunamųjų, nė kuliamųjų mašinų, nė kitų mechaniškų įrankių žemės išdirbimui, tada laukai negalėjo buti platųs, ir tiktai dėlto jie galėjo buti privatiška savastim. Bet atsiradus mašinoms žemės išdirbimui, gali užsilaikyti tiktai stambųs žemvaldžiai, kurių savastis susidėjo iš anksčiau buvusiųjų smulkių žemvaldžių sklypelių. Noromsnenoroms žemės valdymas koncentruojasi, ir ne tiktai galimu darosi, bet verste verčia, kad žemę pasisavintų visuomenė — jau nekalbant apie tai, kad dideli žemės plotai priklauso įvairioms kompanijoms ir darosi bendra nepadalyjama savastim.

Tokia pat, bet daug greitesnė, koncentracija įvyksta ir išdirbinių pramonijoj: vietoj rankinių staklių, verpiamojo ratelio ir kitų beveik naminių įrankių, kurie galėjo buti privatiška savastim, atsirado verpiamosios, audžiamosios ir piaunamosios fabrikos, kuriose suvienyta dešimtys piuklų, šimtai staklių, tukstančiai ratelių. Pramonijos koncentracija ruošia kelią tam, kad visuomenė paimtų į savo rankas didžiuosius manufakturos organizmus, kurie ir dabar jau vis labiau ir labiau pereina iš atskyrų ypatų rankų į nedalyjamą kompanijų savastį. Ištikro, pabandykite išskaitliuoti kiekvieno akcijonieriaus dalelę daugybei vagonų, lokomotivų vagzalių (stočių) ir visoj kolektiviškoj savastyj, kuri kruvoj vadinasi geležinkeliu!

Šita koncentracija yra neišvengtinas įstatymas vaizboj, pramonijoj ir žemdirbystėj; ji pagimdo akcijonieriškąjį kolektivizmą, ir jiedu perstato tuos kolektiviškosios sovasties elementus, kuriuos pagimdė besivystantis kapitalistiškas surėdymas Nedidelėj dirbtuvėj amatninko įnagiai buvo vartojami ypatos, tai yra užteko vieno žmogaus pajiegų, kad juos pajudinti, kad prie jų pagelbos daryti produktus. Bet didelius žemės plotus, mechaniškas, audžiamasias, verpiamasias ir piaunamasias mašinas gali vartoti tiktai bendros pajiegos, t. y. jeigu iš jų nori turėti naudą ir reikia jas pajudinti, tai nieko nepadarysi be daugelio darbininkų triuso.

Mažas ukininkas yra vienintelis pats savo agentas: pats aria, sėja, piauna, kulia, pats apžiuri savo galvijus ir tankiai pats pasidaro paprastus įrankius. Savistovis amatninkas — pav. dailydė — pats turi išrinkti medį, išgalvoti ir padaryti formą, sulesti ir sustatyti visas dalis. Bet išdirbant žemę mašinomis ir darant tavorus jomis-gi, visos šitos operacijos buna padalytos ant smulkiausių dalių ir kiekvieną smulkiausį darbelį atlieka vis kitas darbininkas tuo pačiu laku.

(Toliau bus.)

A. Antonov.

Žiemos naktis Lietuvoje.

Toli, toli varpelis skamba,
Ore, oi, teip tyku;
Išreto šunes kur-ne-kur vamba
Ir ein' balsai mišku.
Pažvelgus: čia kutelės niukso
Maža jų žib' šviesa;
Ant kalno juodas miškas stukso,
Dangus apdengt's migla;
Mėnulis plaukia -- tik-tik matos,
Tyki, tyki naktis;
Sniegai atvingę, puola statųs —
Visur baltuoja šalis.
Oi, kaip ramu tada dumoti
Vienut-vienam lauke!
Linksma su jais čionai byloti
Tokios nakties laike!

Elemka. „L. R."

* * *

RUDENIOP.

Dangus apsiniaukęs, krinta lašai;
Paukščiai negieda, liūsta miškai,
Ir lapai nuo medžių puola žemyn;
Apsniurusios dienos eina liūdnyn.

Sunku krutinei ir verkia širdis,
Tarytum išnyks likimo viltis:
Nors josios aušra da žiba toli,
Bet ašara liūstant rieda graudi.

Ir jei neturėtų žmonės vilties,
Matytų bedugnę vien pražuties:
Viltis tik sulaiko puolį žmogaus

Ir rodo žvaigždutę žibsint dangaus,
Jog laimė nušvis be baimės ryto,
Ir tu sutinki, džiaugiesi iš to.

Elemka. „L. R."

KORESPONDENCIJOS

Edwardsville, Pa.

15 spalio pasimirė laisvų pažiurų žmogus. Kaip paprastai susirinko prie lavono liudėtojai, bet kur buta kur nebuta atėjo ir trįs moteriškės tamsuolės, kurios mylėdavo girtis save kaip geros katalikės. O jų šventas paprotys: viską išplusti arba keiktis su kaimynais. Na ir pradėjo nešvariais žodžiais biaurotis, Supratingesnės moters pradėjo jas stabdyti. Bet vieton nurimti, tos geradėjos, pradėjo biaurotis ir nešvariais žodžiais jas plusti. Po laidotuvių, moteriškės, patraukė tas geradėjas į teismą už piktžodžiavimą. Didburnės išgirdusios tokią nesmagią naujeną, nubėgo pas jagamastelį Kudirką ir atsivedė kunigelį už tlumočių, a jo draugą airį advokatą už apgynėją. Kudirka prašėsi vaito, kad priimtų jį už vertėją, bet skundusios moteriškės kunigo vertėjo nepriėmė ir pastatė į kunigo vietą moteriškę. Žmonių buvo prisirinkę pilnas teismas. Suėjusios pasiklausyti moters pradėjo šidytis iš kunigo, kad lenda ne į savo reikalus ir pagaliaus pakilo alasas ir rengiasi jagamastį iš teismo išvesti. Kunigas, matydamas kad gali atsitikti kas nors nesmagaus, išėjo iš teismo. Teismas tą dieną neužsibaigė: nes abiejų pusių advokatai nenorėjo nusileisti. Ant rytojaus, ,,gerosios katalikės". kiekviena turėjo užsimokėt baudos po $5.00. Gal kitu kartu tos moterėlės ir ant laisvų šermenų atėjusios mokės švariau užsilaikyti.

F. K.

Philadelphia, Pa.

Philadelphijoj jeigu ir atsibuna kas, tai tankiausiai tykiai. Ypatingai vasaros laike. Bet dabar jau pradėjo užstot ilgesni rudens vakarai, taigi ir čia pradėjo šis tas judėti.

Kadangi lietuviai, kaip ir kiti paprasti darbo žmonės, per dienas dirba, ir tik vakarai pasilieka jiems liuosi ir gali praleisti kaip nori, rodos, šiuos ateinančius vakarus, turėtume sunaudoti, kad iš jų atsiekti kuodidžiausią naudą. Kaip-kur lietuviai lankosi į vakarines mokylas, lavinasi, bet tokių yra mažai. Yra jau ir tokių kurie šį-tą pramoko, todėl tiems reikalinga kitokių mokyklų. Tą galima butų užpildyt parengiant paskaitos vakarus iš kokių nors mokslo šakų.

Šiokius sumanymus jau pirmiau svarstė niekurie Philadelphijos progresiviškesni kliubai ir LSS 1-ma kuopa.

Išsyk buvo manoma rengti paskaitas vardu vieno L. Laisvės Kliubo, o pirma kuopa LSS vėl savo, bet nematant reikalo ir žinant, kad nėra daug linkusios visuomenės lankytis į tokius vakarus, pagaliaus susivienyjimo Lietuvių Laisvės Kliubas su LSS pirma kuopa ir nutarė rengt paskaitas sykį kas sąvaitę; pirmą — utarninke, o antrą trečią ir ketvirtą — panedeliais, po No 943 2-nd st. Paskaitų rengimo susivienyjusių komitetų sekretorius K.J. Valys, 1815 E. Mayamensing ave.

Paskaitos bus skaitomas iš įvairių mokslo šakų ir iš mųsų draugijinio gyvenimo. Todėl kiekvienas turėtų pašvensti bent tą vieną vakarą savo prasilavinimui ir atsilankyti ant augščiau paminėtų paskaitų.

J. Juodžiukynas.

Cook uždirbo jau $100,000 skaitydamas lekcijas apie šiaurinį žemgalį, o Peary nė kiek tuomi neužganėdintas.

IŠ LIETUVOS

VILNIUS. Scenos reikalai. Surengti vakarą arba teatrą dabar labai sunku: tai nėra tinkamų veikalų, tai sunku jie gauti, tai nėra cenzuros leisto ekzemplioriaus. Be to daugybė veikalų yra netikusių. Prie Vilniaus „Rutos" dabar susitverė tam tikra komisija, kuri peržiurinės dramatiškuosius orginalinius ir verstus veikalus, spauzdins laikraščiuose jų kritikas, tinkamiems scenai rupinsis surasti leidėjus, stengsis gauti cenzuros leidimą, teip - pat, tyrinės svetimose kalbose dramatiškuosius veikalus, tinkamus pasirupins išversti ir tt. Kas nori su ta komisija susižinoti, gali kreiptis tokiu adresu: *Vilnius Jurgio pr. No 22 „Ruta"*.

Kaune lapkr. 13 diena teis Didžiulį ir Laskauską už užmušimą Kovarsko uredninko Matulevskio.

Vilkaviškio (Suvalkų gub.) tardymo kalėjime sėdi 12 politikos kalinių: A. Tamošaucas, V. Broniška, J. Bogdanavičius, S. Dargis, J. Dargis, A. Perlibakas, T. Rugenius, G. Fyris. D. Vocis, B. Soskin, D. Šuklinskis ir An. Rudaitis. Išvarė į Kalvarijos kalėjimą: V. Višniauską, J. Ražaitį ir J. Gurgždį. Kalinių, ypač neturtingų, padėjimas sunkus.

Barzdyla.

Pilviškiai - Griškabudis (Suvalkų gub.) Pastaruoju labai iniršo Mariampolės garsusis žandaras Kislinskis ir krečia beveik paeiliui. Teip nesenai krėtė Pilviškiuose pas Kačergienę ir krautuvninką Adomaitį. Žečkalniuos pas Šipailą, Kraujučios pas Naudžių ir pas Brazaucką. Beto lapkričio 4 d. Griškabudžio policija suėmė beeinant kokį tai S. Baltrušaitį.— Jieško tai „Kovos", tai knygučių, tai kokio galvažudžio Storpirščio nuo Garlevos. Niekur nieko ypatingo nerado: paėmė—tai kur kokį tenai kalendorių, kur kokią knygutę, ir viskas. Girdėti, kad Kislinskis jieško vis kokio-tai slaptai leidžiamo laikraščio — ,,Darbininkų Žodis". Tiesa, netiek jam rupi tas laikraštis, kiek ta slapta spaustuvė, kurioj ,,D. Žodis" spausdinasi. Bet vargšas nors ir naktis niemiegodamas rupinasi, bet tos spaustuvės nesuranda. Nesiseka.

Vampsa.

Alvitas [Vilkaviškio pav.] Čyžiunų dvare buvo ordinariniko vestuvės. Trįs vaikinai naktį nuėjo į dvaro sodną obuolių krėsti. Dvaro užveizda Dubauckas, pajutęs ,,vagis", paėmė šautuvą ir šovė tiesiok. Vienam suvarė šratų į petį, kitam į sprandą, o trečiam tik į kepurę. Pirmuoju du įšsiųsti į ligonbutį. Prasidėjo tardymas. — Negerai darė tie vaikinai, ale nežmoniškai pasielgė ir užveizda.

Lesnitsva (Naum. pav.) Čia žemsargiai išsimislijo eiti į kaimus persiredę. Kol kas tas jiems sekasi. Teip Armoniškių kaime pasisekė iš vieno atimti šautuvą. Tame pačiame kaime pas Juraitį net ir krėtė persirėdę.

Mamos Vaikas.

Kauno kalėjime sėdi šie kaliniai lietuviai. Vl. Požela, L. Ambrozevičius (pagal 102 str.) Audickas (per kratą rado „N.Gad." ir knygučių), J. Vitkevičius (nežinia už ką sedi), d-ras Minkevičius, Vl. Galiunas ką-tik paleistas iki teismo; kaltina už lieteraturą, dainas, caro garbės įžeidimą, mergaitė Alena [rasta revoliuc. dainų knygelė ir šiaip lairaščių ir knygelių]. Visi sėdi nuo pavasario be teismo. Beto, Matulis, A. Didziulis, Mažonis, Gaigalas ir Zinkevičius nuteisti atlieka savo bausmę. Apart to neseniai 5 lietuviai Gucelevičius, Pajokas, Juškys, Mistovtas ir Kanapinskas — išsiųsti 3 metams į Archangelsko gub. Beto yra nemaža žydų (politiškųjų) ir kai kokis lenkas. Gyvenimas kalėjime labai sunkus, užgina ir laiškus lietuviškai rašyti. Pašalpa labai reikalinga.

Kalinėlis Gegužėlis.

Vabalninkas [Panev. pav.) Rugs. 20 d. buvo „Blavybės" draugijos susirinkimas. Pirmininkavo Čipenų mokytojas Gvildys. Reikėjo nutarti galutinai apie įsteigimą vakaro. Klebonas Bizauskas visų pirma ėmė nurodinėti, kad vakaro nereikia. Bet išblaivininkų visgi daug atsirado, kurie kalbėjo prieš kleboną. Teipgi už vakarą kalbėjo kun. Kemėšis ir pirmininkas. Po ilgų ginčių klebonas sumanė slaptai balsuoti. Bet irgi pasirodė, kad klebonas su savo davatkomis pralaimėjo. Tai matydamas klebonas supykęs pasakė, kad jo namuose „nigdi niekas daugiau nekalbėtų apie vakarą", jam „jokių vakarų nereikia". Tik klebonas užmiršo, kad namas ne jo, bet parapijos.

Kriškelietis.

Tauraginai (Zarasų pav.) Degtinė įpaiuiojo. Rugp. 30 d. vienas žmogus teip užsilinksmino, kad nežinojo nei kur einąs nei ką daras. Pavakare, turbut manydamas važiuoti namo įsirioglino į svetimą vežimą ir jau norėjo važiuoti, bet kaip tik į tą sykį savininkas čiupt ir sustabdė. Subėgo žmonės, pakilo lermas. Tą žmogų kaipo vagį suareštavo, o kai kas ir antausius apšaudė. Vėliau pasirodė, kad jis visai nevagis. Tai ką baltakė daro, ir šaltojoj patupėjo, ir skauda, ir gėda.

Juodvarnis.

Žagarė (Šiaulių pav.) 28 d. rugp. parvažiuodamas iš turgaus Bilžių sodžiaus ukininkas Juoz. Gasparaitis, Budraičių sod. lauke galą gavo: arkliai pasisukę iš kelio, ratai įėjo i griovį ir apsivertęs vežimas. Gasparaitis apačioj, o trįs superfosfato maišiukai ant jo viršum. Bet jis ir netuščias buvęs: trįs buteliukai puspiritės kišeniuose rasta ir ištuštintas.

— Rugp. 31 d. Gasparaitį palaidojo palydovai pas monopolį degtinės išsitraukė, velionio žmona pilną krepšį to raugalėlio prisipirko.

[Iš , Liet. Ukin."

Redakcijos atsakymai.

Magei Naujokutei. Rašant eiles reikia gerai žinoti rašybą, kalbą ir eiliavimo tiesas, o tamistos eilėse viso to truksta ir, todėl, sunaudoti negalima.

Barabošiui. Gavome vertimą ,,Darbininkai ir alkogolis". Sunaudosime.

Pajieškojimai

Pajieškau Katrės Makaveckiutės, Kauno gub., Šiaulių pav., Žagarės miestelio, 2 metai kaip Amerikoj; pirmiau gyveno Chicago, Ill. Kas apie ją žino arba jį pati, meldžiu pranešti šiuo adresu:

S. Šalkauckas,
262 4-th st., So. Boston.

Pajieškau moteries, kuri padabotų pusantrų metų vaiką. Apsiimu mokėti 2 dol. ant savaitės ir duotį pragyvenimą. Atsišaukit šiuo adresu:

J. Valeika,
329 Norh ave., North Abington, Mass.

Pajieškau brolio Jono Burbulio, Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Liepiaukės parapijos, Brazdeikių sodžiaus. Pirmiau gyveno New Yorke, girdėjau kad išvažiavo į Pittsburg, Todėl jis pats arba kas kitas teiksis pranešti šiuo adresu:

Jokubas Burbulis,
66 Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškau Juozapo Jocio, Kauno gub., Vilkmergės pav., Anykščių valsčiaus, Pašilių sodžiaus. Atvažiavęs iš Lietuvos gyveno Brooklyn, N. Y. Jis pats ar kas kitas malonėsit pranešti šiuo adresu:

John Bulotas,
693 Broadway st., Grand Rapids, Mich.

Pajieškau savo brolių Juozapo ir Mykolo Bariscvičių, paeina iš Suvalkų gub., Punsko parapijos, Mockavos valsčiaus, Mergutrakių kaimo. Juozapas pirmiau gyveno Ashland, Pa., o Mykolas Wilkes Barre, Pa. Jie patys arba kas kitas, kurie apie juos žino, teiksis praneš šiuo adresu:

Kazimieras Barisevičius,
117 Dreser st., So. Boston, Mass.

Pajieškau savo draugo J. Binkaus. Paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Traškunų val., Gurckų kaimo: dveji metai kaip Amerikoj, gyvena Raymond, Raymond, Wash. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksitės pranešti šiuo adresu:

L. Binkus,
220 Keefer st., room 4,
Vancouver B. C. Canada.

Pajieškau savo draugo Felikso Lapinsko. Paeina iš Suvalkų gub. Mariampolės pavieto, Igliškėlių gmino, Navasadų kaimo, Pirmiau gyveno Mount Carmel. Pa., o dabar nežinau kur išvažiavo. Jis pats ar kas kitas, teiksitės dnoti žinią šiuo adresu:

Mr. Antanas Weliczka,
18 Thomas st., Rochester, N. Y.

Pajieškau brolio John Savage. Praėjusią vasarą gyveno Thompson, Mich. Paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Rozalino par., Miłdinų kaimo. Jis pats ar kas kitas malonėkite pranešti ant adreso:

Geo. K. Savage.
Saint Banifacius, Pa., Cambria Co.

Pajieškau pusbrolio Juozapo Genio, paeina Lauduvenų sod., Lukes par., Šaulių pav., Kauno gub. 3 metai atgal gyveno Amsterdam, N. Y. Turiu labai svarbų reikalą, todėl jis pats arba kas kitas teiksitės pranešti šiuo adresu:

Antanas Jokubauckas,
40 Finger st., Salem, Mass.

Pajieškau savo draugo Povilo Samuolio, paeina iš Kauno gb., Vilkmerges pv. Skapiškio par, Jureniškių sod., turiu svarbų reikalą. Jis pats arba kas kitas duokit žinią šiuo adresu:

J. Apšega,
217 Park st., Lewiston, Me.

Telephone 762 So. Boston.

Dr. F. Matulaitis

495 Broadway, So. Boston'e.

Valandos:
Nuo 8-10 iš ryto ir nuo 7-9 vakare.
Nedėlioms iki 3 val. po pietų.

MOTERIS IR MERGINOS!

Šiuomi jums pranešu, kad siuvu moteriškas dreses, kotus, jakutes ir t. t.; prietam dar išsiuvu dailias kvietkas, teip, kad ir pigiaus kaštuos, negu štore pirkti ir graziau atrodys. Adresas šitoks:

ONA BARONAIČIUTĖ
105 Broadway, So. Boston.

TEATRAS ir BALIUS.

SUBATOJE, 13 LAPKRICZIO
(November) 1909 m. **7:30 val. vakare**

Salėje **Dahlgren,** kampas E ir Silver sts., S. Bostone, 60 kuopa L. S. S., parengia labai smagų pasilinksminimą,ir bus perstatoma juokingiausia komedija

"DĖDĖ ATVAŽIAVO".

Po perstatymo bus **szokiai, lakiojantis pacztas** ir visai naujas žaislas **meszkere.** Bus galima gražiai pasilinksminti ir išlaimėti naudingų daiktų. Išlainėjimui yra suaukauta daiktų, keliolikos dolerių vertės. Nepamirškite atsilankyti ir atsivesti savo prietelius ir pažystamus. Įžanga 50c. ir 25c.

KOMITETAS.

Vietines Žinios.

Praėjusį panedėlį, lapkričio 9 d. likos atidarytas naujas Bostono Opernamis, apie kurį Boston'o buržuazija svajojo per daugelį metų ir kurio pastatymas lėšavo nė mažiau nė daugiau, kaip pusantro milijono dolerių.

Istikrųjų namas yra begalo gražus, o kaip Bostono patriotai sako, — gražiausis visam pasaulyje. Yra tai darbas skurdžių žmonių, kurie tai padarė, o gerėtis tuomi negalės, nes ten suvažiavo garsiausi artistai ir jie linksmins tik tuos, kurie gali už įžangą mokėti po kelioliką dolerių.

Lapkričio 14 d. bus skaitoma lekcija apie chemiją. Bus parodyta, kaip pasidaro hydrogenas ir oxygenas. Visi besidėjonės yra girdėję, kad oro oxygenas yra reikalingas mūsų gyvasčiai. Visi apie tai girdėjo ir skaitė, bet ne visi turėjo progą pamatyti savo akimis oxygeno veikmę. Taigi užeikit ir pažiurėkit. Skaitymas bus ant drangysčių salės 166 Broadway Extension 7:30 vakare.

D-ras F. Matulaitis.

Pereitoj nedėlioj, lapkričio 7 d., Old South Meeting rume buvo pirmas išgulėjymas D-ro Eliot'o naujo tikėjimo. Išgulėjimėjo metodistų kunigas. Publikos prisirinko kiek sienos leido. Naujas tikėjimas, kaip jau buvo „Keleivyje" aiškinta, nesiremia nė ant Dievo nė ant grabinio gyvenimo, bet vien tik ant mokslo ir pažinimo blogo ir gero; jis dangų veda ant žemės, o įvykdinti jį galima tik per apsišvietimą ir prašalinimą neteisybės.

Tula italė, važinėdamosi po Boston'ą keletą metų su gatviniais vargonais, uždirbo $8,000, o pargrįžus savo tėvynėn, ištekėjo už laikrodininko ir šiomis dienomis abudu atvažiavo Amerikon. Laivas atėjo į Bostono prieplauką. Komisija peržiurėdama emigrantų bagažą patėmyjo, kad laikrodininko skrynia su dviem dugnais, o tarpe tų dugnų atrado už pusantro tukstančio dolerių naujų laikrodėlių. Jauna pora už apgavimą valdžios tuojaus tapo areštuota ir bus sugražinta Italijon atgal. Raportas nusiųstas į Washingtoną ir laukiama tik atsakymo. Bostono italai suskato gelbėti sava tutiečius meldimais ir protestais.

Skatytojų atydai.

Meldžiame visų „Keleivio" skaitytojų, kurių prienumerata pasibaigė atnaujinti, kitaip busime priversti laikraštį sulaikyti.

„Keleivio" *Administracija.*

Reikalingas leidėjas.

Šiame „Kel." numeryj prasidėjo straipsnys „Socijal-demokratų pažvalgos ir reikalavimai". Geistina, kad kas išleistų. Jei randasi leidėjas, kuris nori atnešti darbininkams naudą, paskleisdamas į jų tarpą pamokinantį raštą, teiksis ūmu laiku atsišaukti, nes dabar, kada eina straipsnys per laikraštį, daug pigiau atsieis išleisti knygutę, negu tuomet, kada išnaujo reikės statyti raides.

A. Antonov,
28 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

BALIUS ir TEATRAS!

Lawrence, Mass. šv. Onos Moterų draugystės bus balius Subatoj, 13 d. Lapkričio, '09, svetainėje MUSIC HALL, kampas Amesbury ir Common sts. Apart šokių bus perstatyta labai juokinga ir žingeidi komedija „Velnias Spąstuose" apie 9 val. vakare. Kas norite pamatyt, kaip velnią pagauna spąstuose, neapleiskite progos. Bus teipgi ir lakiojanti pačta. Gavusieji daugiausiai pačtakorčių apturės sekančias dovanas: 1) puiku šaliką merginai, 2) moterišką bumašniką (pinigams kašelę. 3) vyrams atramentinę plunksną (fountain pen). Puikiausia lietuvišha orkestra Dr. V. Kudirkos grajįs įvairiausius šokius. Pradžia nuo 6 val. vakare ir trauksis iki vėlam laikui. Įžanga 25c. Širdingai visus kviečia atlankyti KOMITETAS.

TAMOSZAICZIO ir JURCELIUNO

Didžiausia krautuvė čeverykų ir pasįpuošimų So. Bostone.

Užlaikome geriausius naujausios mados vyriškus, moteriškus ir vaikams čeverykus. Užlaikom teipgi visokias skrybėles, marškinius ir kitokius pasipuošimo apdarus. Visus tavorus parduodam už piges prekes. Todėl lietuviai, kuriems reikalingi tokie daiktai, užeikite pas mus.

233 Brordway, So. Boston.

P. J. Kaunietis.

Naujausių madų rubsiuvys. Siuvam visokias moterų ir vyrų drapanas. Išvalome, išplaujam plėtmas ir išprosiname. Darbą atliekame visados ant pažadėto laiko kuopuikiausiai už prieinamą prekę. Dirbtuvės vieta:

254 W. 4-th st., So. Boston, Mass.

Geriausias Lietuviszkas Siuvejas.

Puikiausia kriaučių dirbtuvė. Turime visokių audimų ir suknios. Dirbame visokius siutus ir overkotus. Užeik pažiurėt mųsų naujos dirbtuvės, o jeigu nori turėt gražią drapaną mes galime tau ją padaryt.

Z. BUDRECKIS,
222 Broadway, So. Boston, Mass

Ypatingai
LIETUVIAMS

Man. J. Zupkauekui, malonu pranesti savo tautiečiams, kad aš dirbu didžiausioj drabužių krautuvėj Bostone

662 672 Washington street,
(kampas Beach street).

Jeigu jus reikalausite ką nors iš

paredu, czeveryku ir papuoszimu

kaip suaugusiems teip ir vaikams.

Czeverykai Moterims ir Vyrams.

Aš tikiu kad busite labai užganėdinti čia atėję, nes visokių tavorų prekės mųsų štore daug pigesnės negu kituose štoruose Bostone.

Iškirpk šį apgarsinimą ir atnešk į musu štorą, už ką gausi 5 procentus nuolaidos Su godone

J ZUPKAUSKAS.

S. H. HARRISON CO.
660—672 Washington st.
BOSTON, - - MASS.

Dr. O'HARA,
DANTU GYDYTOJA,

223½ So. Sixth st., SPRINGFIELD, ILL.

22 metai šitam mieste. Dantis traukia be skausmo. Kainos prieinamos. Darbas gvarantuotas.

NAUJIENA!

"BROADBINE HALL"

311 Albany, ir kampas Dover streets, išsiduoda ant vestuvių arba šeip kokiems nors pokyliams, su visais reikalingais rakandais už **$15.00.**

Savininkas J. SIDMAN.

20 Laconia st. Boston, Mass.
Telephone 1364-4 Tremont.

GERIAUSIA AKUŠERKA
F. STROPIENE

Pabaigusį kursą **Womans Medical College Baltimore M. D.**

Pasekmingai atlieka savo darbą prie palago, teipgi suteikia visokias rodas moterų ligos parupina gyduoles.

Ofisas randasi:
30 W. Broadway,
SO. BOSTON, Mass.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA
Aptieka

Sutaisome Receptus su didžiausia atyda, neziurint ar iš Lietuvos atvežti ar Amerikoniški. Gyduolių galite gauti, kokios tik pasaulėj vartoja, teipgi visados randasi Lietuvis aptiekorius **K. ŠIDLAUSKAS.**

Savininkas
Edvardas Daly
2 W. Broadway kampas Dorchester ave. So. Boston, Mass.

Galit reikalauti ir per laiškus, o mes perexpresą gyduoles prisiusim

"TABAKAS"

Dabar tik išėjo iš spaudos nauja knyga apie tabaką. Kas tik vartoja tabaką, tas turi žinoti kokią jis turi įtekmę ant išsivystymo žmogaus. Toj knygoj viskas išaiškinta kuoplačiausiai. Kas nori žinoti—tegul perskaito **"TABAKĄ".** Knyga puikiai padaryta, spauda aiški, turi 64 pusl., kaštuoja tik **15 centų.**

R. ČUBERKIS
106 Market st., BRIGHTON, Mass.

JOHN E. NOLAN

naujausios mados
Graborius ir Balsamuotojas

Atlieka visokį darbą prie palaidojimų kuogeriausiai už nebrangią prekę.

386 Broadway, So BOSTON.
Gyvenimo vieta 645 Broadway.

S. B. KLEIN

Visokie cigarai, tebakas ir cigaretai pagal wholesale ir retail prekių. Užlaikom gražiausius atvirus laiškelius ir rusišką ir turkišką tabaką.

228 Broadway
kampas C st.
South BOSTON, Mass

Lietuviszkas D-ras M. Ziselman.

7 Parmenter St.
Boston, Mass.

Visokias ligas gydau pasekmingiausiai. Ateikit tiesiok pas mane 1 trepais į viršų tik neikit į aptieka: mano durys baltos arba telefona duok o aš atesiu

Ofiso valandos
Nuo 9 iki 11 ryte
nuo 1 iki 2 ir 6 iki
8 vakare. Telephone 1967 -3 Richmond

SKAITYK O ZINOSI VISKA.

Jagu neturi mano kataliogą rašyk šendien o apturėsi gereusių armonikų, skripkų klernetų, trubų, koncertinų ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų. Čisto aukso 14 K. šliubinių žiedų, dziegorių, lenciugų, spilkų, kolcikų, kompasų auksinių ir paauksuotų, gerų britvų, visokio skiriaus drukavojimo masynukių, albumų portretam, revolverių, šaudyklių, guminiu literių, adresam pečečių, istoriškų ir maldaknygų kokiu tik randasi lietuviškoi kalboi, gražių popierų del rašimo gromatų su puikeusiais apskaitymais ir dainoms su drukuotais oplink konvertais tuzinas už 25c 5 tuzinai už $1,00, 1000 už $6,00. Lietuviška biblija arba šventas raštas seno ir naujo testamento lietuviškom literom puslap. 1127 dručei abdaryta, prekė su prisiuntimu $3,00. Elektrikinis žiedas no reumatizmo, sudrutinimo kuno, atgaivinimo kraujo, sutaisimo nervu ir daugybę kito kių ligų. Tukstančiai žmonių dėkavoja už išgydyma. 14 K paauksuotas ant 20 mėtų prekė $3,00. prasto $1,00. Prisiųskite savo tikrą adresą ir už 5c. markę o apturėsi šio mėto katalogą dykai su 450 paveikslais ir 1000 naudingu daiktų.

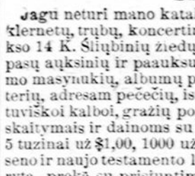

Štornikam, agentam ir pedlioriam parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaudami viska pas tikra lietuvi gausite, teisingus tavorus.

Adresuokite: **K. WILKEWICH, 112 Grand St, Brooklyn, N. Y.**

LIETUVISZKA GYDYKLA

Sveikatos patarėjo
D-ro JONO E. THOMPSONO.

Direktorius ir sveikatos Patarėjas Lietuviškos Gydyklos D-ras THOMPSON pilnai gvarantuoja, kad kiekvienas, kuris tiktai į jį kreipsis, bei parašys tikrai paliks išgydytas, net iš tokių ligų, kurių kiti daktarai neįstengė išgydyti. Kadangi jisai pabaigė augštesnius mokslus New Yorke ir Paryžiuj ir visą savo jaunystę pašventė vien studyjavimui medicinos, chemijos ir chirurgijos.

Jisai gydo visas ligas; paprastas, chroniškai užsisenėjusias, veneriškai-paslaptingas, teip-pat lytišką nusilpnėjimą ir kitas ligas, paeinančias nuo jaunystės išdykumo ir savižagystės.

Soliteri (kirmėlę) prašalina į 24 valandas.

Todėl, jeigu kuris nedagali kokia nors liga, neprivalo leist laiko, bet tuojaus prisiųsti D-rui Thomson'ui aprašymą savo ligos, pagal šį apsireiškimų lakštą, o tuojaus bus išsiųsta Jam pagelba, kuria tikrai išsigydys. **Išgydymas gvarantuotas. Patarimai veltui.**

Amžius.
Kiek sverete.
Kaip seniai sergate.
Ką labiausiai skauda.
Ar turėjei kada nors kokią lytišką ligą, jei turėjot parašykite kokę.
Ar neužsiimdavot savižagyste.
Ar skauda jums galvą.
Ar skauda krutinę bei plaučius.
Ar kosite. Koks alsavimas.
Ar skauda vidurius. Ar skauda rankas bei kojas.
Ar turite ant kuno pučkus.
Kokis apetitas.
Ar turite poluciją. Ar skauda inkstai.
Ar lytiški organai nusilpnyti.
Ar vedęs, ar moteriškė, ar jaunikaitis, ar panelė.
Ar jaučiate skaudėjimą, kada susinešate.

Negalite nieko užslėpti, nes tiktai tokiu budu apturėsite pilną sveikatą.

Meldžiame krėiptis šiuo adresu:

DR. J. E. THOMPSON,
342 W. 27-th street. NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos: Šiokiomis dienomis nuo 1 val. iki 5 val. po pietų.
Nedėliomis nuo 11 val. ryto iki 3 val. po pietų.

SKAITYK ŠVIESIĄ TEISYBĘ!

Fr. Lewandauskis

South Bend, Ind. 4d Liepos, 1909

GUODOTINAS DAKTARE!

Šinomi pranešu, kad Tamistos gyduoleș, visas jau suvartojau ir jaučiuosi pilnai sveikų, atsakančiai išgydytų nuo ligos, kuri manę ilga laiką vargino kaip skaudėjimas galvos, po krutinią, sanarių kojose, teipat strenų, pašonių ir kosėjimo su skrepliavymais kaip ir sunkaus kvepavimo. Iš pradžios pradėjus vartoti tas gyduoles, nors pasijutau drutesnių, bet jutausi kaip kokią vainą savyje, tai turbut gyduolės su liga kovojo, bet kaip paskutinias suvartojau ir tai nors tris nedelias lankiau, bet išgydyta liga jau daugiau neatsinaujina; kame dabar jaučiuosi išgelbėtas nuo ligos kankinių, sveikas ir laimingas teip kaip metai, tam atgalios buvau, kolei dar buvau nesirgęs. Nors vyairių daktarų ir vaistų daug perleidau per mano sirgimo laiką, ne vieni neįstengė išgydyti teip gerai, kaip Tamista mielas daktarę, garsaus Collins N. Y. Medical Instituto. Dabar siunčių, širdinga padėkavone ir Jusu varda kaip ir gerus vaistus išgydymui visokių ligų, kiekvienam savo pažįstamui perstatysių, kad laike nelaimės ligos, žinotų kur rasti tikra pagelba. Pilnas guodonės

FR. LEWANDAUSKIS,
416 South Jackson Street, South Bend, Ind.

VYRAI IR MOTERIS nesivargykite ligoms ir silpnybėms, nes kiekvienas bus atsakančiai išgydytas ir pagelbėtą, nuo visokių nesveikumų tik reikia atsišauskti arba parašyti lietuviškai kas kenkia tikrai adresų

COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th Street, New York, N. Y.
Dr. S. E. Hyndman, Medikal Direktorius.

Kasdien nuo 10 iš ryto ik 5 po p. Švent. nuo 10 ik 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8

Prisiusk 10c. markėms, apturėsi garsiąją knygą Dr. E. C. Collins, "Vadovas in Sveikatą", parašytą lietuviškai.

GERIAUSIAS LIETUVISKAS FOTOGRAFAS

Mano dirbtuvė yra įrengta puikiausiais, naujausios mados įrankiais. Atlieku darbą artistiškai. Padarau fotografijas kuopuikiausiai, malevoju naturališkom parvom, iš mažų padidinėju ir tt Šesant reikalui einu į namus fotografuoti, teipgi nedėldieniais fotografuoju.

Pasilieku gero velijančiu
George Stanaitis
453 Broadway So. Boston, Mass

TEISINGIAUSIA APTIEKA.

Kurioj galit gauti geriausių gyduolių nuo visokių ligų, teipgi ir teisingiausius patarimus. Nes čionai dirba lietuviškas klarka

William C. Bruzga.
John J. Lowery
Kampas 6-tos 168 D. st
So. Boston, Mass

TELEPHONE. 21027 So. Boston, Mas

Rusiška-Lenkiška-Lietuviška
APTIEKA Bronszteino
349 Harrison ave. Boston, Mass.

Tėmykit! Tėmykit
DIDELIS PARDAVIMAS

Visokie moterų ir vyrų parėdai: Jakutės, Sijonai, Šlebės, teipgi gražys vaikų parėdai. Skrynios, valyzos, viskas parsiduoda ant nužemintų prekių.

Ateik ir išsirink ką nors pats sau!

I. SACOWITZ,
128 Broadway (tarpe A ir B)
South Boston, Mass.

LIETUVIU UZEIGA
— PAS —
CHAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius visada šviežį, vynai ir visoki likieriai kogeriausi. Gėrymus del veselijų, krikštynų ar šeip balių siunčiam į namus.

117, 119 and 121 A St.,
So. Boston, Mass.

M. Galjvan & Co.

Uzlaiho geriausio
Eliaus Vyno, Likierių ir Cigarų.

Pardavimas šelmynom mūsu SPECIALIŠKUMAS.

366 Second So. Boston, Mass

Telephone. Back Bay 2350.

Dr. Lewandowski

Vienintelis lenkiškai-lietuviškas daktaras Bostone ir Massachusetts Valstijoj.

PRIĖMIMO VALANDOS:
Nuo 11 val iki 1 val. diena.
" 6 val. " 8 val. vakare.

419 Boylston st. ruimas 432
BOSTON, - - MASS.

Puikiausias Lietuviškas
SALIUNAS ir RESTORACIJA

kartą pas mus atsilankys,
To niekad nesigraudys;
Alus, vynai mus gardžiausi,
Cigarai iš Turkijos, geriausi.

Lozowski & Yudeiko ir Co
304 Broadway ir 259 D. St.,
South Boston, Mass.

Offiso Teleph. 397-1 Cambridge.
Gyvenimo Teleph. 397-2 Cambridge.

S. F. Polakiewicz
Graborius ir Balsamuotojas

Atlieka visokį darbą prie palaidojimų kuogeriausiai už nebrangią prekę, teipgi parsamdo karietas ant veseilių ir krikštynų

OFISAS:
53 5th street, CAMBRIDGE, Mass.
Atidarytas nuo 8 iki 9
Gyv. vieta: **37 Fift street. Cambridge**

NAUJAS IŠRADIMAS

Visi žmonės užsitiki mums ir mųsų gyduolėms, kuriems duodame teisingia usią rodą per laišką dykai.

Kaip išgydyti Rupturą, Slinkimą plaukų ir Plikimą, Pučkus, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Mes turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis nuo žmonų visokių tautysčių. Rašyk pas:

Dr. **J. M. BRUNDZACO.,**
Broadway & S. 8 st., Brooklyn. N. Y.

ADVOKATAS

Atlieka visokius reikalus:
Nelaimes, Skundas, Reikalavimus, Teisiškas Popieras, Persiskirimus ir visokius teismo dalykus.
ALEXANDER ROSE
294 Washington st. ruimas 330
Boston, Mass.
Čia galit susikalbet rusiškai.

KASDIENA GAUNAM PALIUDIJIMUS, GIRIANČIUS SEVEROS VAISTUS.

VESUS ORAS

yra priežasčia daugelio ligų. Kada patėmyši pirmutinį apsireiškimą peršalimo, kosulio arba kitokios plaučių ir gerklės ligos, tai paimk

SEVEROS BALZAMĄ PLAUĆIAMS.

Per ilgus metus jis buvo geriausiu vaistu gydyme baisiausių ligų kvėpavimo organuose. Yra teipgi labai atsakančiu vaistu nuo didelio peršalimo, aštraus kosulio, užkimimo' užsidegimo gerklinių išsišakojimų, užsidegimo plaučių, dusulio ir kitų tam panašių ligų. Kaina 25 ir 50c.

Stebetinas! Geriausis iš visų vaistų.

"Severos Balzamą Plaučiams skaitau stebėtinu, geriausiu iš visų vaistų nuo kosulio ir peršalimo. Jis perviršija visus kitus vaistus ir todėl patariu jį vartoti visiems sergantiems plaučių liga".

J. Sieminskis, Price Hall, W, Va.

Reikalauk pas aptiekorių Severos vaistų. Jie yra geri. Kitų neimk.

Prašalink skauduli!

Skaudulys šone, kuris visados beveik yra apsireiškimu neuralgijos, pleuros arba reumatizmo, gydosi tiktai ant vietos. Ištrink skaudančią vietą

Severos šv. GOTHARDO Aliejum,

o potam, pašlapinęs šmotelį gelumbės į tą aliejų, uždėk ant tos vietos ir aprišk, greitai pajausi palengvinimą. Tas aliejus teipgi yra geras nuo raumenų skaudėjimo, reumatizmo, išsisukimo, aptinimo, sustengimo ir užsidegimo.

Kaina už bonką 50c.

Jautiesi nesveiku?

Jeigu teip, tai reikalauji sustiprinančio vaisto sugrąžinimui spėkų, sustiprinimui ir sutvarkymui skilvio, kepenų ir vidurių. Tau reikalingas yra

Severos BALZAMAS GYVASTIES,

kuris pataisys tau virinimą vidurių, panaikins užkietėjimą vidurių, tulžligę, galvos skaudėjimą, geltonligę, kepenų sugedimą ir maleriją. Tas vaistas atgaivina veiklumą visų kuno dalių. Kaina 75c.

arsiduoda aptiekose. Mųsų daktariškas skyrius atsako ant visų laiškų.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

No. J. 82. *JUODO METALO NUOLATINIS KALENDORINIS* LAIKRODELIS

Tiktai $3.95, mūsų draugystės sąnariams už $3.55.

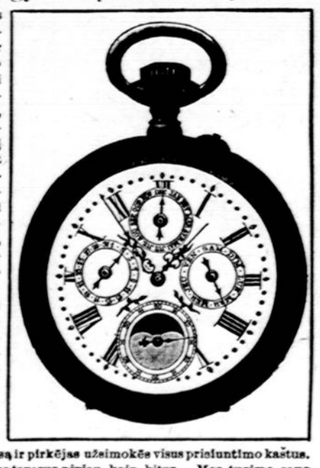

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodėlis, kuris visada parodo sekundas, minutas, valandas, sanvaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnulis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mųsų firmą gvarantuotas. Prysakys labai puikus, auksinėe rodyklės ir su auksiniais pagražinimais. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodėlį už kelis kartus daugiaus, bet mes paleidome už tą prekę, kad apgarsinti mųsų pirklystę, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiaus kaip svetimtaučiai, nes mųsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabrikų.

Be lenciugėlio duodame už $3.95, mųsu draugystės sąnariams už $3.55, o su auksiniu (gold filled) labai puikiu lenciugėliu už $4.95. Kiti parduoda tokius lenciugėlius po keliolika kartų daugiaus kaip mes.

Kas prisiųs pinigus per pačtą, laikrodėlis tuojaus bus išsiųstas per pačtą mųsų kaštu, bet jeigu kas nori užsimokėti už tavorą ant expreso, tada siųsime per expresą ir pirkėjas užsimokės visus prisiuntimo kaštus.

Per mųsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo spaustuvę ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drukoriškus darbus ir išleidžiame didelius kataliogus nuo visokių tavorų visokiose kalbose. Ant pareikalavimo prisiųsime mųsų kataliogus dovanai. Prašome prisiųsti savo ir draugų adresus.

Mes nesiulome ir negarsiname jokių tavorų uždyką, apart mųsų kataliogo, bet parduodame gerus tavorus pigiaus kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir prižada duoti ką nors už dyką, visi yra prigavikai ir nuo jų reikia saugotiesi, nes už dyką tavorus duodant niekas prekystės negali varyti.

Mųsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mųsų draugystės prisirašyti. Akcijos yra po vieną dolerį ir atneša ne mažiau kaip aštuonis procentus kas metą. Prigulinti prie mųsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiaus kaip kiti. Užkviečiame visus tautiečius prie mųsų pirkliškos draugystės prisirašyti nors su vienu doleriu. Pinigus siųskite per Money Order iš pačto arba registravotoje gromatoje.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. P.O.Box 722
416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

Waltham ir Elgin laikrodėliai: auksiniai, sidabriniai ir nikeliniai.

Parduodam Laikrodelius

Mųsų tavorai yra augštos vertės, bet kainos visų tavorų labai žemos.

Lenciugėlius, Žiedus ir kitus tam panašius daiktus **TIESIOG IŠ FABRIKOS** ir kiekvieną daiktą kurį mes parduodame ir pilnai gvarantuojame. Atsiminkmųsų vardą ir adresą, nes pas mus perkant sučėdysit pinigas.

Washington Jewelry Co.
387 Washington st., (vienus trepus) **BOSTON, Mass.**